

Standardy kvality sociálních služeb v České republice

Konference Kvalita v sociálních službách
Košice 24. května 2012

Květa Staňková
inspektorka kvality sociálních služeb

Co předcházelo uzákonění standardů kvality sociálních služeb

---

*Zákon o sociálních službách v ČR
vešel v platnost 1. 1. 2006*

- Rozhodující rok, kdy bylo znění standardů kvality oficiálně vyhlášeno, byl rok 2002
- MPSV organizovalo ke standardům kvality sérii konferencí téměř ve všech krajích
- V roce 2000 začalo školení první skupiny inspektorů kvality sociálních služeb

Co předcházelo uzákonění standardů kvality sociálních služeb

- Možnost školit se v tématu kvality poskytování sociálních služeb měly i organizace a jednotlivé služby (v rámci projektů, individuálně aj. způsoby)
- Za účelem tvorby metodiky provádění inspekcí a manuálu – výkladového sborníku ke standardům kvality sociálních služeb se realizovalo:
  - **jednodenní šetření v místě**
  - **školící inspekce**
  - **pilotní inspekce**

Standardy kvality sociálních služeb v zákoně

Po účinnosti zákona bylo prioritou provést během půl roku registrace všech sociálních služeb, které o to požádaly. Jen v Moravskoslezském kraji to bylo přes 600 sociálních služeb.

Inspekce poskytování sociálních služeb, v rámci kterých se kontrolovalo naplňování standardů kvality, prováděly krajské úřady v přenesené působnosti až do 1. 1. 2012

HODNOCENÍ PLNĚNÍ STANDARDŮ KVALITY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Do 1. 1. 2012

1. Podle stupně splnění jednotlivých kritérií systémem bodového hodnocení, přičemž se za každé kritérium započtou
  - a) **3 body**, jestliže kritérium je splněno výborně,
  - b) **2 body**, jestliže kritérium je splněno dobře,
  - c) **1 bod**, jestliže kritérium je splněno částečně, nebo
  - d) **0 bodů**, jestliže kritérium není splněno.

HODNOCENÍ PLNĚNÍ STANDARDŮ KVALITY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

---

2. splňuje standardy kvality sociálních služeb

- a) **výborně**, jestliže celkový počet bodů činí 90 až 100 % z maximálního celkového počtu bodů, kterého může dosáhnout,
- b) **dobře**, jestliže celkový počet bodů činí 70 až 89 % z maximálního celkového počtu bodů,
- c) **částečně**, jestliže celkový počet bodů činí 50 až 69 % z maximálního dosažitelného celkového počtu bodů,

HODNOCENÍ PLNĚNÍ STANDARDŮ KVALITY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

---

d) **nesplňuje**, jestliže

1. některé ze **zásadních kritérií**, není hodnoceno výborně nebo dobře, tj. 3 nebo 2 body
2. celkový počet bodů je **nižší než 50 %** z maximálního celkového počtu bodů.

Od 1. 1. 2012 ...

Nástroje pro co možná objektivní hodnocení

- Metodika provádění inspekcí
  -
- Vodítka pro hodnocení kritérií standardů kvality
  -
- Výkladový sborník pro poskytovatele
- Metodické a konzultační dny inspektorů krajských a specializovaných odborníků
  -
- *Pouze v rovině doporučení*
- *Byla vytvořena pouze pro některá kritéria*
- *Dvojkolejné, malá systematičnost*

Další mechanismy, které napomáhají objektivně posuzovat a hodnotit kritéria standardů kvality

---

- Supervize kontrolního orgánu (inspekčního týmu)
- Složení inspekčních týmů
- Spolupráce s registrátory sociální služeb

Další mechanismy, které napomáhají objektivně posuzovat a hodnotit kritéria standardů kvality

---

- Spolupráce s právníky a s odborem kontroly
- Spolupráce s ochráncem práv
- Průběžné vzdělávání inspektorů
- ... a další

Každý kraj mohl postupovat podle svého ➤ důsledky

Implementace standardů kvality

- Se smyslem a strukturou standardů kvality byli seznámeni **vedoucí pracovníci organizací** (top management). Byl dán prostor pro otázky, pochybnosti, *názory (ty ale nejsou ani nemohou být absolutní)*
- Seznámení středního managementu
- V jednotlivých službách organizace se vytvořily **týmy** pro zavádění standardů – složení, pravidelnost!!
- Organizace spolupracovaly (a stále spolupracují) s konzultantem – „specializovaným odborníkem“ (inspektoři, průvodci kvalitou, zapojení vlastních pracovníků)

Implementace standardů kvality

Konzultační proces uvnitř organizace

ve spolupráci s konzultantem - předchází příprava týmů

- **Sebehodnotící dotazníky**
  - zjištění úrovně (jak na tom jsme)
- **Konzultace**
- **Audit**

Zisky:

*Zpětná vazba, zjištění vzdělávacích potřeb zaměstnanců,
otevřená spolupráce se zřizovatelem....*

Malá statistika

Inspekce se v našem kraji začaly provádět na počátku roku 2008, tedy rok po účinnosti zákona o sociálních službách.

Uskutečnilo se **celkem 128 inspekcí**

Typu A, tj. v plném rozsahu 119

Standardy kvality naplnilo celkem 20 poskytovatelů sociálních služeb.

Typu B, tj. následné se začaly provádět od r. 2010

Nápravná opatření

---

1. Poskytovatelé do daného termínu zpracovávají **plán nápravných opatření**
2. Při závažných zjištěních se poskytovatelům opatření včetně termínu ukládají
3. Při zvlášt' závažných porušeních je zahájeno správní řízení a poskytovateli může být uložena pokuta

Oblasti, ve kterých jsou zjišťovány hlavní nedostatky

- Poskytovatel nemá správně uzavírané smlouvy
- Chybuje ve stanovení úhrad za poskytovanou službu
- Poskytovatel nevede záznamy o poskytované sociální službě
- Poskytuje jinou službu, než která je registrována
- Neposkytuje službu, která je registrována
- Nerespektuje práva uživatelů
- Nepostupuje při používání restriktivních opatřeních v souladu s ustanoveními zákona

Za 4 roky provádění inspekcí bylo uloženo 13 pokut.

Správní trestání a zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

Možnosti dané § 107 odst. 5 zákona č. 108

- Pokuta se uloží, není zde z dikce jiná možnost
- Musí se tedy uložit v min. výši, nebo řízení zastavit
- *Nález II. ÚS 586/02 – konstatováno, že **nemůže záležet na libovůli správního orgánu, zda řízení, které lze zahájit pouze z jeho vlastního podnětu, zahájí či nikoliv, neboť jeho činnost je ovládána mj. principem oficiality, podle kterého má správní orgán právo a povinnost řízení, jakmile nastane skutečnost předvídaná zákonem, bez ohledu na to, jak ji zjistí***

Odůvodnění výše pokuty

- § 108 odst. 2 zákona č. 108
- Závažnost, četnost, nebezpečnost, následek – s tím souvisí „menší rozsah“
- K tomu všemu se přihlédne a patří do odůvodnění k části výše pokuty
- Dále pak se dá zohlednit i opakovanost správního deliktu

**Děkuji Vám za pozornost s přáním
dobrých kvalitních dnů.**

Mgr. Květa Staňková

kveta.stankova@kr-moravskoslezsky.cz

Informace k inspekcím včetně analýz některých oblastí na:

http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/soc_sluzby_inspekce.html